

**INTERNATIONAL
MULTIDISCIPLINARY
CONFERENCE**

KEY ISSUES OF EDUCATION AND SCIENCES:

**DEVELOPMENT PROSPECTS
FOR UKRAINE AND POLAND**

Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Stalowej Woli

International Multidisciplinary Conference

**KEY ISSUES OF EDUCATION
AND SCIENCES: DEVELOPMENT PROSPECTS
FOR UKRAINE AND POLAND**

20–21 July

Volume 4

**Stalowa Wola,
Republic of Poland
2018**

International Multidisciplinary Conference «Key Issues of Education and Sciences: Development Prospects for Ukraine and Poland» Stalowa Wola, Republic of Poland, 20–21 July 2018. Volume 4. Stalowa Wola: Izdevniecība «Baltija Publishing», 2018. 200 pages.

Chief editor – dr MALGORZATA KORECKA, rector (Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Stalowej Woli)

Each author is responsible for content and formation of his/her materials.
The reference is mandatory in case of republishing or citation.

CONTENTS

CONTEMPORARY RESEARCH IN LEGAL SCIENCE

Нові напрями наукових досліджень у доктрині судової влади	8
Булкат М. С.	8
Сучасні підходи до визначення статусу Постійної палати третейського суду у міжнародному праві	11
Гринчак І. В.	11
Adaptation of the European experience for personnel procedures in police of Ukraine	14
Пшенко О. V.	14
Окремі питання удосконалення земельного законодавства України	17
Мелех Л. В.	17
Саморегулювання медіації в Україні	21
Можайкіна О. С.	21
Реєстрація шлюбу, розірвання шлюбу нотаріусом: закордонний та вітчизняний досвід	24
Німак М. О.	24
Історія проблеми застосування «Правила Міранди» в ювенальній юриспруденції США	27
Ригіна О. М.	27
Особиста безпека громадян та їх право на самозахист	31
Ткаченко О. Г., Разумейко Н. С.	31

PUBLIC ADMINISTRATION: ISSUES OF THEORY AND PRACTICE

Можливі шляхи підвищення захисту атомних електричних станцій, розташованих на території України	35
Голубок М. Г.	35
Державне регулювання будівництва українських доріг на основі концесії: проблеми та перспективи	37
Киртока М. П.	37
Особливості функціонування механізмів державного управління сталим розвитком регіонів України на сучасному етапі державотворення	40
Рагімов Ф. В.	40
Забезпечення відкритості польського парламенту: досвід для України	44
Шевчук М. М.	44

MEDICINE IN A CONTEMPORARY CONTEXT

Психічна дезадаптація при частковій втраті зору травматичного генезу внаслідок участі в бойових діях як прояв загального синдрому психічної дезадаптації	
Абдряхімов Р. А.	47
Analiza wskaźników tożsamości płciowej typów osobowości w somatotypach płciowych zawodniczek w wieku dojrzewania uprawiających pchnięcie kulą i rzut młotem	
Bugajewski K. A., Czerepok A. A.	50
Лікування екстрасистолії при гіпертонічній хворобі	
Дідик Н. В., Лисунець О. В.	53
Замісна підтримувальна терапія наркозалежних в контексті громадського здоров'я: переваги та недоліки	
Князєв В. В.	56
Особливості різних видів метаболізму у хворих на артеріальну гіпертензію з супутнім ожирінням	
Мошковська Ю. О., Соболев В. О., Луценко А. О.	59
Патологоанатомічна діагностика лікарняної смертності	
Роша Л. Г.	67
Качество жизни детей послеоперативной коррекции коарктации аорты	
Хапченкова Д. С.	70

URGENT ISSUES OF NATURAL SCIENCES

Інформаційно-комунікативні технології в навчальному процесі та науково-дослідній роботі студентів	
Галиця В. В., Галиця І. В.	72
Історичні аспекти розвитку ділянок НБС та їх сучасне використання	
Клименко А. В., Вергун Г. М., Лоя В. В., Ключенко О. В.	75
The content of free proline in callus cells of wheat under salt stress	
Mamedova M. H., Garagezov T. H.	79

DEVELOPMENT DIRECTIONS OF TECHNICAL SCIENCES

Малогабаритні апарати з активними гідродинамічними режимами для здійснення тепломасообмінних процесів в трьохфазних системах	
Артюхов А. Є., Артюхова Н. О.	83
Model of reliability of technical systems with structural reserve immediate connection based on algorithm of struggle consumption	
Bieliakov R. O., Vasilchenko V. V.	86

Использование фитосиропов и фитоспеций при производстве молочных продуктов Гачак Ю. Р., Михайлицкая О. Р., Петрик Л. И.	90
Modeling startup mode of a high efficiency scraper conveyor with quasi-frequency control Zablodskiy N. N., Solonyi N. V.	92
Analysis of energy indices of the energy technology complex of biomass processing Zablodskiy N. N., Khomyak M. A.	96
Інтеграція геопросторових компетенцій у природно-математичні та інженерно-технічні галузі знань на прикладі США Коротенко Г. М., Коротенко Л. М.	100
Контейнерна логістика: сучасний стан та перспективи розвитку Ніколаєнко І. В.	103
SOCIAL SCIENCES: MODERN TRENDS	
Ideological crisis in context of modern discussion Ishchenko O. M.	107
Метафізика страху в соціокультурному середовищі Мельник В. В., Андрущенко Т. В.	111
Образование в социологическом измерении Смакота В. В.	114
Речь Посполитая в геополитических европейских конструктах раннего Нового времени (XVI-XVII вв.): внешнеполитическое и институциональное измерения Циватый В. Г.	117
PROBLEMS OF PSYCHOLOGY AND PEDAGOGY IN THE XXI CENTURY	
Етнокультурна компетентність майбутнього вчителя-філолога: сутність і головні складові Гончарук В. А.	121
Завдання екологічного виховання у системі неперервної освіти (за В. Сухомлинським) Гончарук В. В.	124
Психологічні умови та чинники розвитку обдарованої особистості у XXI столітті Добровольська Н. А.	127

Проблема створення гендерно-справедливого середовища для дітей та молоді в умовах нової української школи Кікінежді О. М., Шульга І. М.	130
Свобода і справедливість – загальнолюдські аксіологічні орієнтири освіти XXI ст. Лісіцин В. В.	133
Психологічний супровід процесу соціальної реадaptaції неповнолітніх в умовах сімейної депривації Мартинюк В. О.	136
Підходи до дослідження толерантності: психологічний аспект вивчення Михальчук Ю. О.	138
Проблеми адаптації іноземних студентів до нового культурного середовища Павлюк О. І.	141
Соціально-психологічні засоби корекції аутоагресивної поведінки молоді Піддубняк С. В.	143
Значення англійської мови у професійній діяльності та у формуванні професійної мобільності фахівця з інженерії програмного забезпечення Теремінко Л. Г.	146
Стилевые жизненные детерминанты у пациентов с сахарным диабетом 2 типа Храмцова В. В.	148
Оцінювання сформованості лінгвокультурної компетентності учнів початкових класів загальноосвітніх шкіл засобами китайськомовних художніх творів Цзінь Лулу	150
Особливості діяльнісно-операційного компонента термінологічної компетентності майбутніх графічних дизайнерів Школяр Н. В.	153
SOCIAL COMMUNICATIONS: TOOLS, TECHNOLOGY AND PRACTICE	
The most productive word building models of jargon vocabulary Harlytska T. S.	157
Тенденції розвитку книговидавничої сфери протестантських конфесій Филипчук С. В.	160

2. Карпенко Н.А. Психологія обдарованості: підходи до розуміння // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія психологічна. Львів, 2013. № 1. С. 52-64.

3. Хеллер К.А. Лонгитюдное исследование одаренности / К.А. Хеллер, К. Перлет, В. Сиервальд // Вопросы психологии. 1991. № 2. С. 120-127.

4. Renzulli J.S. What Makes Giftedness? Reexamining a Definition. Phi Delta Kappan. 1994. № 60(3). P. 180-184, 261.

ПРОБЛЕМА СТВОРЕННЯ ГЕНДЕРНО-СПРАВЕДЛИВОГО СЕРЕДОВИЩА ДЛЯ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Кікінежді О. М.

*доктор психологічних наук, професор,
завідувач кафедри психології
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка*

Шульга І. М.

*кандидат педагогічних наук,
методист інклюзивно-ресурсного центру
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
м. Тернопіль, Україна*

Євроінтеграція як нова соціальна реальність потребує переосмислення феномену гендеру у системогенезі освітньо-професійної підготовки та громадянської позиції молодого покоління на шляху побудови суспільства паритетної демократії як нової парадигми «єдиної спільноти рівноправних людей». Пріоритетним завданням реформування національної освіти є проголошення особистісної орієнтації на розвиток дитини як суб'єкта власного життя, на виховання конкурентоздатної, відповідальної та самодостатньої особистості (Закон України «Про освіту», Закон України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні», Концепція Нової української школи, Стратегія «Освіта: гендерний вимір – 2020»), що актуалізує проблему створення гендерно-справедливого середовища для молоді на принципах рівноцінності та паритетності статей, системності і суб'єктності, гуманізму та демократизму у контексті основоположних прав і свобод людини як релевантних Цілям сталого розвитку, затверджених Генеральною Асамблеєю ООН (2015 р.).

Сучасний етап розвитку українського суспільства спричиняє амбівалентне ставлення до системи гендерних ролей, конфлікт між давнім дихотомічним їх

розподілом та новими, егалітарними викликами до них. Спостерігається посилення патріархальних викликів у сторону до паритетної демократії, «гендерна еkleктика», гендерна асиметрія в «маскулізації» та «фемінізації» студентського контингенту, стереотипізація суспільної свідомості тощо, що потребує знаходження дієвих механізмів інституалізації вітчизняної гендерної освіти, формування гендерних компетентностей, як ключових життєвих компетентностей підрастаючого покоління, оскільки саме вони визначають конкурентоспроможність на ринку праці, здатність утверджувати у приватному і публічному житті. Як зазначає віце-прем'єр-міністр України Іванна Климпуш-Цинцадзе, «Недискримінація, рівність, права людини, – все це починається з освіти. Наші діти повинні усвідомлювати значення цих цінностей уже в середній школі. Ми робимо це не для наших закордонних партнерів. Ми робимо це для свого майбутнього, де немає місця таким ганебним речам, як, приміром, сексизм чи домашнє насилля» [1].

Саме на вчителя покладена головна місія розвитку ідеології рівних прав і можливостей статей. Президент НАПН України Василь Кремень підкреслює, що «культура дитиноцентризму та інноваційності повинна визначати всю діяльність сучасного вчителя як у школі, так і поза її межами» [2, с. 93–94], що є співзвучним практиці особистісно-орієнтованого (ненасильницького підходу) в освіті, гуманістичній спрямованості процесу статевої соціалізації дітей та молоді у вихованні егалітарної особистості, розширення культуротворчого ментального простору всіх учасників педагогічної взаємодії на засадах демократичних цінностей, щоб «жити разом у рівності та гідності» («Біла книга Ради Європи з міжкультурного діалогу»), «долучитися глобалізованого «Ми» й водночас зберегти самобутній життєвий світ, відчуття власного національного «Я» (М. Попович) [3, с. 16]. Видатний педагог-гуманіст Василь Сухомлинський свого часу наголошував, що «Виховання справжніх чоловіків і справжніх жінок починається з формування громадянських якостей особистості» [4, с. 556].

Мета дослідження – виявлення і обґрунтування психолого-педагогічних механізмів формування гендерно-справедливого середовища для дітей і молоді задля гармонізації особистісного, професійного та громадянського зростання учнівської та студентської молоді.

Гендерно-справедливе середовище розглядається нами як недискримінаційне, творчо-розвивальне та здоров'язбережувальне, що базується на принципах соціальної справедливості, гендерної рівності, дитиноцентризму, егалітарності та паритетності статей, в умовах функціонування яких забезпечується повноцінний розвиток особистості, незалежно від її статі, віку, інвалідності, раси, культури, віросповідання, етнічності тощо.

Засадничими у конструюванні гендерно-справедливого середовища є: взаємозв'язок та взаємозумовленість соціально-педагогічних та психологічних процесів на суспільному та індивідуальному рівнях гендерного самовизначення дітей та молоді у системі патріархальних та егалітарних координат; принципи гендерної просвіти; суб'єктна позиція як умова активізації гендерного самовизначення та саморефлексії в учбовому діалозі; подолання стате-

вих стереотипів; рівноцінність «чоловічого» та «жіночого» у змісті дидактичного матеріалу, відмова від стратегії маргіналізації жіночого як другорядного.

Багаторічний досвід дослідження гендерної проблематики та ознайомлення з кращими освітньо-виховними практиками зарубіжних країн дав можливість сформулювати власне бачення щодо подальшої інституалізації гендерно-освітніх механізмів у національну школу та формування гендерно-справедливого середовища для дітей і молоді. Зокрема, у процесі діяльності Науково-дослідного центру з проблем гендерної освіти та виховання учнівської та студентської молоді НАПН України – ТНПУ ім. В. Гнатюка було розроблено та експериментально обґрунтовано гендерну ідеологію освітньо-виховних практик як стратегічного напрямку державної політики егалітаризму, впроваджено гендерні стандарти освіти, проведено гендерну експертизу навчального контенту, ЗМІ та гендерний аудит ВНЗ; сформульовано методологічні принципи особистісно-егалітарного підходу як провідного механізму гендерного самовизначення; виявлені шляхи імплементації гендерного підходу у соціогуманітарний простір «навчальний заклад – родина – громада»; розроблено та апробовано гендерно-освітні технології як інноваційну систему психолого-педагогічного супроводу статевої соціалізації дітей і молоді; впроваджено модель формування валеологічної культури у дитячому віці на засадах гендерного підходу; розширено та опрацьовано соціально-педагогічні механізми підготовки молоді до створення егалітарної сім'ї та відповідального батьківства тощо [5].

Побудова гендерно-справедливого середовища на засадах «педагогіки партнерства» та гендерної «матриці» гуманістичної педагогічної спадщини, інтеграції компетентнісного, особистісно орієнтованого та гендерного підходів сприятиме формуванню гендерної культури та егалітарному світогляду дітей та молоді (гендерна компетентність, чутливість, толерантність) як важливих чинників особистісної та професійної самореалізації статей, демократичного світобачення та громадянського життєздійснення дівчат та юнаків у царині національного буття.

Література:

1. Впроваджуючи Стратегію гендерної рівності в освіті, ми творимо. Київ, 2018. URL: <http://link.pub/2020689>
2. Кремень В. Г., В. В. Ільїн Синергетика в освіті: контекст людиноцентризму: монографія. К.: Педагогічна думка, 2012. 368 с.
3. Попович М. Роль філософії у духовному розвитку людства. *Толерантність як соціогуманітарна проблема сучасності*: матеріали III Міжнародної науково-теоретичної конференції (Житомир, 19–20 травня 2011 р.). Житомир, 2011. С. 16.
4. Сухомлинський В. О. Вибрані твори в 5 томах. К.: Радянська школа, 1977. Т. 5. 639 с.
5. Гендерні дослідження: прикладні аспекти: наукова монографія / за наук. ред. В. П. Кравця. Тернопіль: Навчальна книга. Богдан, 2013. 448 с.